

رضا مصطریان / ایران

هم می‌توانند در طبقات مختلف تقسیم شوند؛ برخی رأی دهندگان می‌آیند برای اینکه فردی رأی بیاورد؛ برخی می‌آیند تا فلانی رأی نیاورد و می‌گویند: ما حاضریم به هر کسی رأی بدهیم تا فلان فرد رأی نیاورد. حدود ۱۰ درصد از رأی دهندگان علاقه‌مندند به کسی رأی بدهند که رأی می‌آورد. به همین دلیل موقع نظرسنجی تا شب انتخابات ۱۵ درصد افراد می‌گویند ما هنوز تصمیم نگرفته‌ایم به چه کسی رأی بدهیم. صبر می‌کنیم تا ببینیم فضا چگونه است. همه این مؤلفه‌ها در انتخابات تأثیرگذار است. برخی هم حال و حوصله ندارند و تصمیم گرفته‌اند در انتخابات شرکت نکنند. الان با فاصله دوماهی که به انتخابات داریم من امیدوارم رکورد ملی مانند گذشته باشد. در گذشته بین ۶۰ تا ۷۰ درصد معمولاً در کل کشور در انتخابات مجلس شرکت می‌کردند و در تهران هم امیدوارم از ۵۰ درصد بگذرد.

■ قطعاً حوادث آبان‌ماه را رصد می‌کردید؛ اعتراض‌ها در بیش از ۱۰۰ شهر بود و عمق و گستره خشونت‌ها بسیار بود. فارغ از اینکه از این بستر سو استفاده هم می‌شود، برای شما نگران‌کننده بود یا نه؟ پیش‌بینی چنین اعتراضی را بعد از دی ۹۶ داشتید؟

یک سری کارها عوامل متعددی دارد؛ یک سری از کارهایی تدبیری مسئولان بود و نباید از این بگذریم. امیدوارم حداقل تجربه شود. ممکن است اصل موضوع کاری بود که می‌بایست انجام می‌شد. ما ۷-۸ سال قبل در دولت برای اولین بار همه‌فرآورده‌های نفتی را سهمیه‌بندی و دوازدی کردیم. اما من یادم است دولت با همکاری مجلس برای همین کار حدود ۱۰۰ اقدام رالیست کرده بود. تعدادی از این اقدامات پیشینی بود. یک سری در هنگام اجرا بود و یک سری اقدامات هم پسینی بود. اگر جست‌وجو کنید، می‌بینید از دو ماه قبل در تلویزیون میزگرد برگزار شد؛ همه سخنرانی کردند؛ رئیس‌جمهوری، وزیر نفت و وزیر کشور هم توجیه می‌کردند که مایه چه دلیل این کار را می‌کنیم و چگونه جبران خواهیم کرد. برای هر کدام از این اقدامات هم جدول زمان‌بندی گذاشتند. مسئول هر اقدامی هم مشخص بود. فرض کنید نمایندگان و عده‌ای بگویند ما از ساعتی که می‌خواست اعلام و اجرا شود مطلع بودیم. نظامی‌ها اصطلاحاً تحت عنوان «ساعت سین روزر» دارند؛ ضرورتی ندارد «ساعت سین روزر» را حداکثر ۵ نفر در کشور بدانند. آن دفعه هم همین‌طور بود. شما فرض کنید از یک ماه قبل بگویند ما می‌خواهیم در فلان ساعت و فلان روز سهمیه‌بندی کنیم؛ آن موقع اتفاقات عجیب می‌افتد؛ خانه‌ها مرکز انبار بنزین می‌شود و خیلی ناچور است. باید افکار عمومی آماده می‌شد. در اقدامات پیشینی واقعی تدبیری شد. این اتفاقات در کشور نشانه

تلنبار مطالبات مردم است. بنزین، چاشنی جرقه بود؛ اینکه بگویم همه اعتراض‌ها به خاطر بنزین بود، اینگونه نبود. عده‌ای هم توانستند ۲۰۰ هزار تومان بگیرند و خشنود باشند؛ چون این پول در زندگی برخی تأثیرگذار است. من باور می‌کنم آقای روحانی خبر نداشت سهمیه‌بندی بنزین جمعه است. اما نباید به مردم گفته می‌شد. این موارد احساسات عمومی را جریحه‌دار می‌کند. این نگرانی هنوز هم وجود دارد؛ چون مطالبات متراکم می‌شود. نکته دیگر این است که متأسفانه به دلیل برخی از رقابت‌های غیر ضروری خود مسئولان هم به این مطالبات دامن زدند. مثلاً همین الان ۱۶ هزار نفر می‌خواهند به مجلس بروند و وعده‌هایی می‌دهند که جزو مطالبات می‌شود و وقتی وارد مجلس می‌شوند مثلاً یکی می‌رود و می‌گوید: من حقوق معلمان را دو برابر می‌کنم یا عده‌ای می‌گویند ما حقوق نجومی بگیران را کم می‌کنیم و به حقوق افراد عادی اضافه می‌کنیم؛ این در حالی است که براساس گزارش بازرسی دیوان محاسبات ۱۵۰ نفر حقوق نجومی گرفته‌اند. کل پولی که نجومی بگیران گرفته‌اند ۱۰۰ میلیارد تومان می‌شد. اگر ما این رقم را بر ۴ میلیون کارمند تقسیم کنیم به هر کس ۱۵۰۰ تومان می‌رسد. بعد اینگونه می‌شود که می‌گویند حقوق نجومی بگیران را که قطع کردند، چه کسی خورد و چه کسی برد؟

نجومی بگیران ۱۰۰ نفر بودند و باید از حلقوم‌شان بیرون آورده شود، اما ۱۰۰ هزار مدیر دولتی متهم شدند. در افکار عمومی این تصور وجود

دارد که هر کس یک دوره نماینده بود هم جزو این افراد بوده و هر کس باید ثابت کند جزو اینها نیست.

■ دی‌ماه سال ۹۶ اعتراض‌هایی شد و بعد که اعتراض از خیابان‌ها فروکش کرد، این‌طور بیان شد که اعتراض‌ها را جمع کردیم و تمام شد. الان دوباره این اتفاق افتاد. قطعاً اعتراض و نارضایتی الآن نمود خیابانی ندارد؛ اما اعتراض و معترض وجود دارند. چقدر حوادث آبان نگران‌کننده است؟ آیا واکنش‌های علنی و غیر علنی نشان می‌دهد که اهمیت موضوع درک شده است؟

قبول دارم. یک مقوله بسیار مثبت وجود دارد که ما باید تکرار کنیم. می‌گویند دو نعمت مجهول وجود دارد؛ سلامت و امنیت. الآن خوشبختانه امنیت جزو نعمت‌های مجهول نیست و مردم چه در کف خیابان چه در خانه نعمت امنیت را خوب احساس می‌کنند. این نعمت امنیت است که مردم را وادار می‌کند اعتراض‌شان را مطرح کنند اما نمی‌خواهند امنیت کشور را به هم بزنند. این پیشنهاد مطرح شده، پیشنهاد خوبی است؛ در هر شهر ۲-۳ جابگزارید هر کس می‌خواهد اعتراض کند، رسماً مطالبه کند. مسئولان را هم دعوت کنند تا مردم سؤال کنند. هر استاندار هفته‌ای یک بار تریبون آزاد بگذارد. قطعاً یک عده می‌آیند و فحش می‌دهند؛ اما مسئول باید سعه صدر داشته باشد و بشنود.